

Jaargang 2,
nummer 3,
September
2022

Groen Natuurlijk

Van de Redactie

De Nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar:

maart, juni, september en december

Redactie Nieuwsbrief:
Joop Kamperman
Wim Baan

Redactieadres:
Braakmansdijk 113
7462 MJ Rijssen
tel. 0548-654909

email: ivn.rijssenenter@gmail.com

Bestuur IVN Rijssen - Enter:

Voorzitter: Wim Baan

Secretaris: Joop Kamperman

Penningmeester: Henk Ligterink

Leden:

Educatie: Wim van Wingerden

Lid: Kees Wolffenbuttel

Ledenadministratie:

Joop Kamperman,
emailadres: ivn.rijssenenter@gmail.com

Het lidmaatschap van IVN Rijssen - Enter bedraagt per jaar: € 24,-
Donateurs betalen € 15,- (minimaal).

Rabobank: **NL50 RABO 0138 1887 50** tnv IVN Rijssen - Enter

Waar staat het IVN voor?

- Het IVN wil bijdragen aan een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap.
- Wij concentreren ons op de verhoging van de kwaliteit en de kwantiteit van de natuur.
- Het middel om dat te bereiken is natuureducatie en duurzaamheid.
- Hiervoor wordt samengewerkt binnen een landelijk netwerk van vrijwilligers en beroepskrachten.

Verslag slootjesdag 18 juni

Zaterdag, 18 juni was het weer de landelijke slootjesvisdag.

Ook het IVN heeft hier na mee gedaan.

Dit jaar niet in de vijvers bij Staatsbosbeheer, want daar zaten veel zonnebaarsjes en blauwalgen. Niet erg geschikt om te vissen.

Dus werd er uitgeweken naar een locatie bij de Doorbraak, voorbij Bornebroek.

Of de afstand te ver was, of dat het voor veel mensen te heet was, dat weten we niet maar het aantal deelnemers viel erg tegen, zo'n 10 kinderen deden mee.

Na een duidelijke uitleg van bestuurslid Wim van Wingerden werd rond 10.00 uur toch fanatiek begonnen met vissen. Iedereen had een schepnetje, loep en zoekkaart bij zich zodat ze konden zien wat er gevangen werd.

Het was nog even spannend omdat we, om bij de kikkerpoel te komen, langs twee jonge stieren moesten lopen. Maar die waren door de warmte te sloom om maar naar ons te kijken.

Wat er gevangen werd? Bootsmannetjes, Groene Kikkers, babysalamanders, libellelarve en nog veel meer.

Al gevangen beestjes werden keurig weer teruggezet in het water.
Het was, ondanks de gloeiende hitte, een geslaagde ochtend.

Voor volgend jaar wordt er toch geprobeerd een locatie vinden die wat dichterbij Rijssen ligt, want de afstand bleek voor sommigen toch een hindernis te zijn.

Parende Juffers

Rups van Dagpauwoog

Wim Baan

Heg snoeien 'n Witten

Het is een jaarlijks vast ritueel, de 1^e zaterdag van de maand juli wordt de heg gesnoeid rondom de Informatieboerderij 'n Witten op de Borkeld.

Omdat er dit jaar op dezelfde dag de triatlon van Holten werd gehouden, waren een aantal vast deelnemers uit Holten er niet.

Maar een oproep via de groepsapp van de Bos- en heideploeg, de nestkastengroep, leverde toch een aantal extra vrijwilligers op.

Rond 09.30 uur werd er begonnen met het snoeien.

Tot onze verrassing verscheen Herman toch nog even met zijn ambulanceauto. Normaal helpt hij mee, maar deze dag moest hij werken.

Ook Robert had zijn tractor meegenomen, altijd handig voor de afvoer van het snoeisel.

Er werd, ondanks de hitte, hard gewerkt.

Dat je moet opletten bewijzen onderstaande foto's wel.

In de heg aan de achterzijde van de boerderij zat nl nog een nestje met 3 erg jonge merels. Het is goed gegaan.

Rond half elf was er koffie met lekkere koek, verzorgd door Ine. daar werd dankbaar gebruik van gemaakt.

Na de koffie werd er verder gegaan met het snoeien en rond 12.00 uur was de klus geklaard. We konden terugzien op een mooie ochtend, waar er door de vele vrijwilligers weer veel werk is verzet. Waarvoor dank

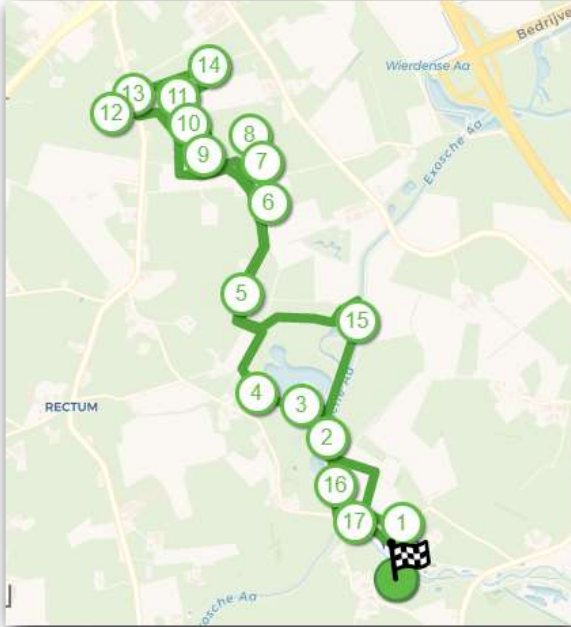

Naschrift: op 9 juli, voorafgaande aan de nachtzwaluwenexcursie bleek dat het nest leeg was. Waarschijnlijk "opgeruimd" door een steenmarter.

Wim Baan

Onderhoud Vitens-route Dakhost

Zoals bekend heeft onze afdeling vorig jaar de wandelroute van Vitens bij het Dakhorst overgenomen.

Een stuk van de route gaat via een smal pad dat langs een weiland loopt.

Door de snelle groei van bomen en struiken aan de "boskant" van het pad, wordt dit steeds onbegaanbaarder.

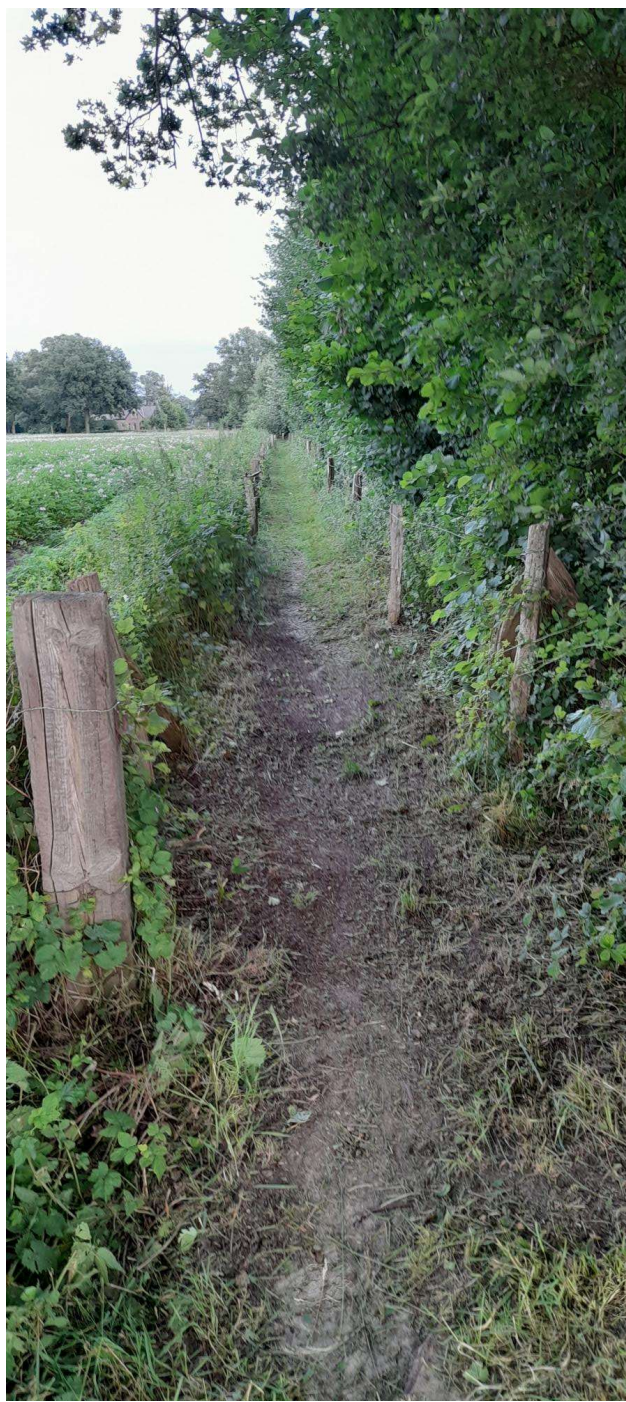
Daarom hebben een aantal vrijwilligers in juli dit pad weer gangbaar gemaakt door flink te snoeien. En het resultaat mag er zijn.

Het pad VOOR het snoeien

Snoeiers, hartelijk dank.....

Het pad NA het snoeien

Wim Baan

Nachtzwaluwenexcursie 9 juli

Zoals gewoonlijk organiseren we 2 x per jaar een Nachtzwaluwenexcursie.

Zo ook dit jaar, en wel op 9 en 16 juli.

Voor de 9^e juli hadden zich 6 deelnemers opgegeven.

Om 21.00 uur vertrokken we naar de locatie waar we hoopten de Nachtzwaluw te zien en te horen.

Onder leiding van gids Herman Bruggink liepen we via het "Zoepgat" naar de plek waar de vogel elk jaar verblijft.

Tot onze teleurstelling zagen we het mannetje niet op zijn vaste stek liggen en waren we bang dat we hem niet zouden vinden.

Maar....na enig speurwerk zagen we hem toch liggen, maar dan op een andere tak.

De foto is niet je van het, maar het weer was dan ook erg grijs en donker.

Na de nodige foto's en filmpjes gemaakt te hebben, liepen we verder naar de verhoging om de vogel te zien vliegen.

En ja hoor, na een kwartiertje gewacht te hebben, verscheen de eerste Nachtzwaluw.

Dat de vogel heel raar vliegt was voor ons geen onbekend verschijnsel, maar dat hij/zij zo vliegend helemaal elk jaar vanuit (Zuid)Afrika hier heen komt en dan ook nog weer in dezelfde boom zit, verwonderd ons elk jaar weer.

Na wat langere tijd hoorden we vanuit meerdere richting meer Nachtzwaluwen met hun bekende trillend geluid.

Toen het wat later werd verscheen de Maan steeds door de wolken en werd het tijd om ons weer naar het startpunt te begeven.

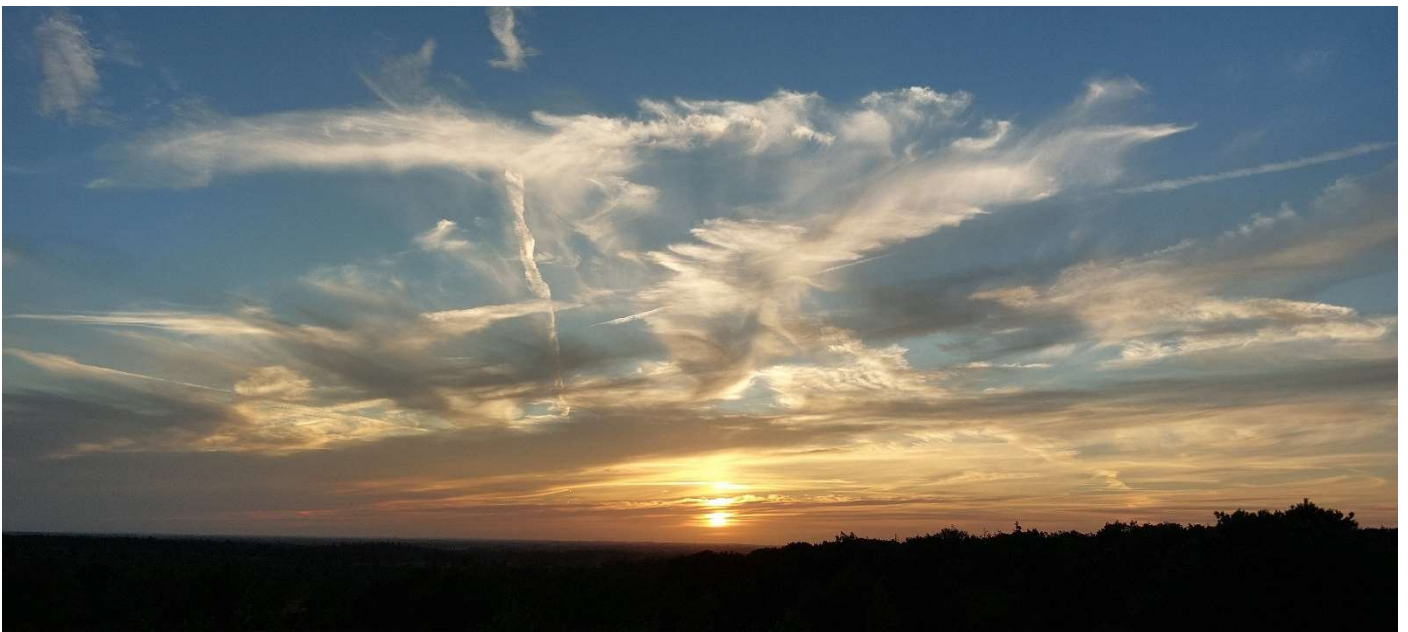
We konden terugkijken op een mooie en leerzame avond met dank aan onze gids Herman.

Wim Baan

Ondergaande zon en opkomende volle maan

Op 13 juli was er een opkomst van de volle Maan. (99%) Volgens de Maankalender zou ze om 22.26 uur opkomen op 136 graden, dus net boven Rijssen.

Samen met goede vriend Wim Klein Nagelvoort, waren we rond 21.00 uur op de Sallandse Heuvelrug om eerst de ondergaande zon te fotograferen.

Het uitzicht hier verveelt nooit. Onderstaand een gezicht op Raalte:

En hier zie je de windmolens bij Zwolle:

En eindelijk gaat ze dan onder:

We begaven ons toen naar de andere kant van de weg vanwaar je een prachtig uitzicht hebt over Rijssen.

Maar tja, aan de horizon verscheen een dikke wolkenband.

Wat gaan we doen? We besloten om terug te gaan naar huis, en nu via de Toeristenweg.

Daar werden we na 1 km "overvallen" door een laagvliegende Nachtzwaluw. Wat een prachtige en heel erg grote vogel.

Hij was zo dichtbij dat we de witten vlekken op zijn vleugels konden zien.

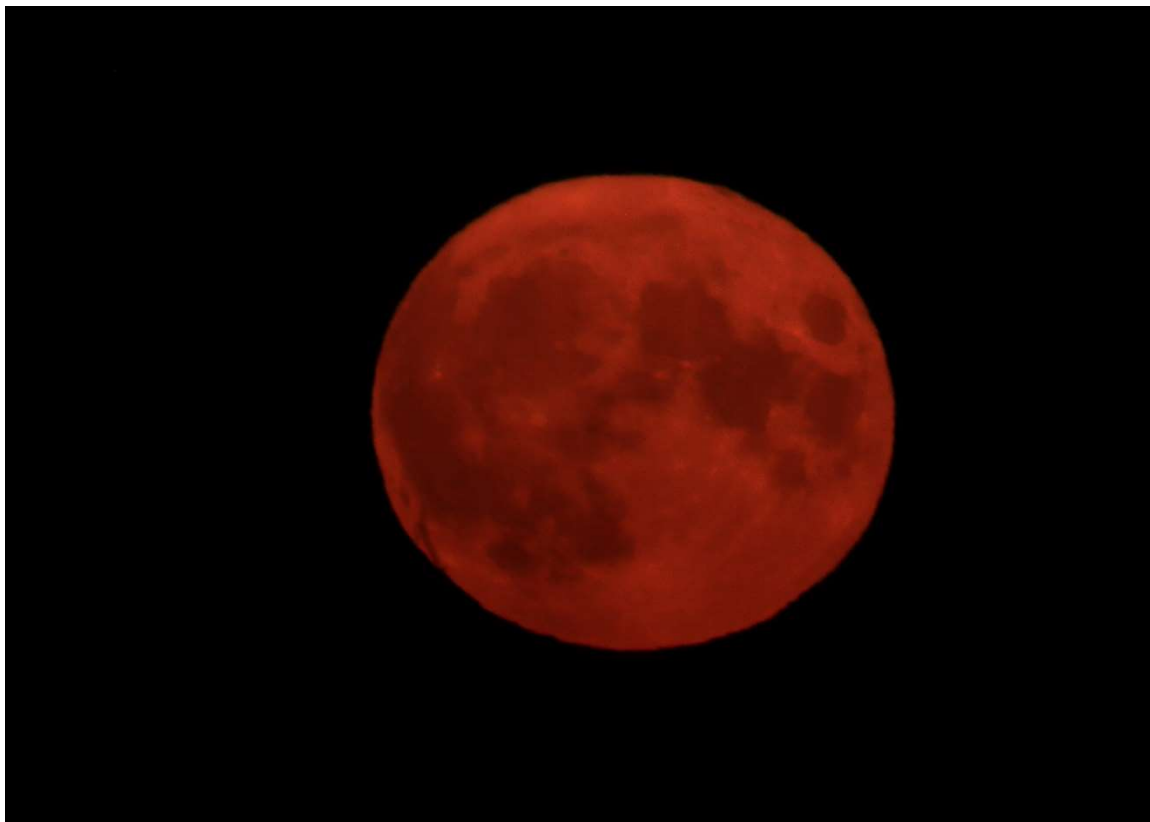
Hij vloog heen en weer over de weg en verdween toen.

We hoorden er nog veel meer met hun typisch ratelend geluid.

We vervolgden onze weg en kwamen uiteindelijk uit op de Ligtenbergweg.

En ja hoor, daar was ze te zien, een grote rode bal, de opkomende volle Maan.

En toen snel nog wat foto's gemaakt, het kon nog net voor ze weer verdween achter een dikke wolk.

De Torenvalk

Tijdens onze vakantie in het Noord-Hollandse Burgerbrug konden we genieten van 5 jonge Torenvalken, die uitgebroed zijn in de kast die de eigenaar in zijn tuin heeft staan. Omdat ze de hele dag aan het "spelen" waren op een plek op zo'n 10 mtr afstand, kon ik mooi wat foto's maken

Hele dagen vlogen ze rond, dan weer biddend, dan weer loerend vanaf een paal of in dit geval een landbouwmachine.

Maar er moest natuurlijk ook gegeten worden, dus werd er druk op de muizen gejaagd. En daarin zijn het echte toppers. Steeds weer kamen ze aanvliegen met een muis in de klauwen.

Maar vakantie bestaat niet alleen uit het fotograferen van vogels, dus moesten we af en toe het toestel even laten liggen.

Kostte wel moeite...☺ ☺

Wim Baan

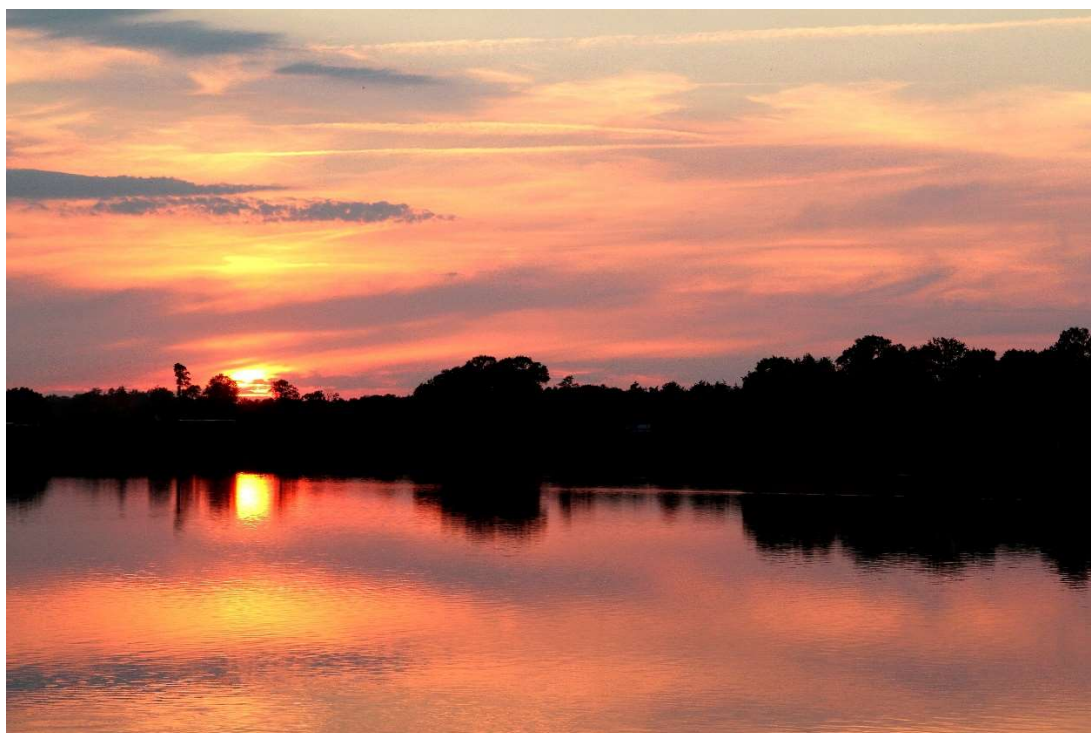
Komende activiteiten

Zoals jullie hebben kunnen lezen organiseren wij in het najaar een "Watervogel-cursus". Deze cursus wordt geleid door Ineke Kerkhoff en Herman Bruggink. De theorieavonden zijn donderdag 3 en 10 november, en de excursies zijn op zaterdag 26 november en 10 december.

Vooruitlopend op deze cursus wordt er in het kader van de "Beleefweek" van 1 t/m 8 oktober a.s. een "voorexcursie" gehouden en wel op zaterdag 8 oktober.

We brengen dan een bezoek aan het natuurgebied De Dakhorst. Nadere informatie volgt tzt op onze website.

Nacht van de Nacht

De **Nacht van de Nacht** is een initiatief van de Nederlandse provinciale milieufederaties. Op deze avond en nacht doven een aantal gemeentes, bedrijven en huishoudens hun verlichting om aandacht te vragen voor [lichtvervuiling](#) en energiebesparing op verlichting. De provinciale Milieufederaties zetten bekende politici artiesten in om zo veel mogelijk mensen te bereiken met de actie.

Ook dit jaar doet onze afdeling, IVN afd Rijssen - Enter, weer mee aan de jaarlijkse Nacht van de Nacht en wel op zaterdag 29 oktober 2022.

Het programma ziet er als volgt uit:

Locatie: Informatieboerderij 'n Witten, Borkeldweg 17, Markelo (Dagcamping)

20.15 uur: ontvangst met koffie / thee

20.30 uur: lezing met als onderwerp "de Maan".

21.00 uur: verplaatsen naar de locatie van het labirynth

22.00 uur: terugkeer naar de boerderij

Kosten: IVN-leden gratis, niet-leden betalen € 3,00 p.p

Mocht het op die avond helder zijn kan er met een kleine telescoop naar de planeten Saturnus en Jupiter worden gekeken.

Heeft u een verrekijker? Neem die gerust mee.

Max aantal deelnemers is 15. Dus snel aanmelden want vol=vol

Opgave verplicht op onderstaand emailadres:

excursies.ivnrijsselenter@gmail.com

Doe-tip: maak je eigen compost

Je eigen compost maken. Hoe doe je dat?

Zelf composteren is een slimme én leuke manier om de kringloop klein te houden en je gft-afval om te toveren tot vruchtbare grond om zo gezonde planten, bloemen of groenten te kweken. Vanaf je balkon, in je eigen tuin of in de buurttuin; met de volgende tips is het maken van je eigen compost een peulenschil!

Tip 1. Kies een compostsysteem dat bij jou past.

Heb je een grote tuin? Kies voor een brede composthoop waarop je zowel je groente-, fruit-, en (veel van) je tuinafval kwijt kan. Bijvoorbeeld door drie schotten in een U-vorm in de grond te zetten, of vier paaltjes omwikkeld met gaas. Houd aan één kant de afscheiding laag zodat je de compost makkelijker kunt omscheppen, dat is belangrijk voor de zuurstoftoevoer. Wanneer je voldoende ruimte hebt kun je twee of drie bakken naast elkaar zetten. Zo kun je je compost zo nu en dan overscheppen en heb je weer een bak vrij voor een verse lading.

Ook op je balkon kan je een compostsysteem maken. Heb je twee rechterhanden? Dan kun je je eigen compostvat maken. Iets minder handig? Dan kun je er uiteraard ook gewoon een kopen, bijvoorbeeld van gerecycled materiaal. Of kies voor een wormenbak: een klein systeem waarin je wordt geholpen door compostwormen. Deze productieve beestjes smullen van jouw gft-afval en versnellen daardoor het proces.

Tip 2. Zorg voor een mix van groen en bruin.

Composteren is een rottingsproces: wormen, insecten, bacteriën en andere bodemorganismen zetten gft-afval om in compost met behulp van zuurstof. Wanneer bij dit proces niet genoeg zuurstof komt kunnen schadelijke broeikasgassen zoals methaan of lachgas ontstaan. Dat moeten we natuurlijk niet hebben! Het goed luchten van de composthoop door deze tweemaandelijks om te scheppen is daarom erg belangrijk. Een compostvat kun je zelfs het beste elke week luchten.

Ook de variatie van het afval en de hoeveelheid vocht is van invloed op de hoeveelheid zuurstof in de bak. Leg onderin een laag houtafval en voeg, om en om, gras, groente- en fruitafval (dit is vochtrijk en noemen we 'groen') en het drogere tuinafval (dit noemen we 'bruin') in laagjes toe. De ideale mengeling is één deel groen met twee delen bruin. Droogt je compost toch uit? Dan kun je het een beetje natsproeien. Een goed gevarieerde compostbak zorgt ervoor dat deze fris blijft ruiken.

Tip 3. Bepaal wat er op jouw eigen composthoop mag.

De temperatuur van jouw eigen composthoop is lager dan bij industriële compostering en daarom zijn er bij het zelf composteren extra restricties. Niet alles wat in de gft-bak mag, kan ook op de composthoop. Gekookte etensresten, dierlijke producten of vette etenswaren horen niet in de compostbak. Bladeren, eierschalen en groenteschillen doen het daarentegen wel weer goed. En koffiedik natuurlijk. Twijfel je of iets wel of niet mag? Op de website van [Milieu Centraal](#) vind je een uitgebreid overzicht.

Tip 4. Geef je compost een mooie bestemming.

Het moment is daar: na 4 tot 6 maanden is de compost klaar voor gebruik! Het ideale moment om een [Tuiny Forest](#) plantenpakket te bestellen, waarmee je jouw eigen biologische mini-bos aanlegt. Hiermee vergroot je niet alleen je eigen geluk maar draag je ook bij aan meer biodiversiteit.

Foto: T. Duiker

Wil je aan de slag met moestuinieren? Ook daar is de compost perfect voor. [Download de gratis moestuinmaterialen](#) en ga aan de slag!

Nog meer compost tips!

Een handige compacte gids voor beginners. Compost maken in een handomdraai! Deze gids laat je zien hoe je het thuis maakt, gewoon in je achtertuin, op je balkon of in het keukenkastje.

Wil je meer #groenomtedoen tips?

[Bekijk alle tips](#)

Bron: [Voor de wereld van morgen](#)